Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρεισδῦν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν θαυμασίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ.15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ.χρ.0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἐναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 3ον. Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαρτίου 1896 Ἔτος 18ον.—Ἀριθ. 10

ΚΑΙΣΑΡ ΚΑΣΚΑΜΠΕΛ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ.65)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

ΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΤΩΝ ΚΟΚΕΝ

Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, τὴν 26 Μαΐου, ἡ ἅμαξαα ἔφθασε παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Φράζερ. Δὲν ἔπαυσε νὰ βρέχῃ νύκτα καὶ ἡμέραν· ἀλλ' ἡ κακοκαιρία θὰ παρήρχετο μετ' ὀλίγον, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ὁδηγοῦ.

Ἡ Εὔδρομος Οἰκία διηυθύνθη πρὸς δυσμάς· μετὰ ὀλιγοήμερον πορείαν θὰ εἰσήρχετο εἰς τὴν Ἀλάσκαν.

Τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα οὔτε χωρίον οὔτε καλύβην συνήντησαν ἐπὶ τοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον ἠκολούθει ὁ Ρὸ-Νὸ. Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Ἰνδός, κάλλιστα γνωρίζων τὸν τόπον, εἰδοποίησε τὸν Κασκαμπὲλ ὅτι, ἂν ἐπεθύμει, ἠδύναντο νὰ σταθμεύσουν εἰς ἓν χωρίον ἐκεῖ πλησίον, ὅπου μία εἰκοσιτετράωρος ἀνάπαυσις ἦτο ἀναγκαία διὰ τὰ ζῷα.

— Καὶ πῶς τὸ λέγουν αὐτὸ τὸ χωριό; ἠρώτησεν ὁ Κασκαμπέλ.

— Τὸ χωριὸ τῶν Κοκέν! ἀπήντησεν ὁ ὁδηγός.

— Δηλαδὴ τὸ χωριὸ τῶν Κατεργαραίων!(*) ἀνέκραξεν ὁ Κασκαμπέλ.

— Ναί, εἶπεν ὁ Γιάννης, ἔτσι εἶνε σημειωμένον εἰς τὸν χάρτην· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ ὄνομα μιᾶς ἰνδικῆς φυλῆς, τῆς φυλῆς τῶν Κοκὲν (Koquins)

— Καλά... καλά... ἀρκοῦν αἱ ἐξηγήσεις. Ἂν 'στὸ χωριὸ κατοικοῦν καὶ Ἄγγλοι, ὅσον ὀλίγοι καὶ ἂν εἶνε, τὸ ὄνομα τοῦ ταιριάζει λαμπρά»

Τὸ ἑσπέρας τῷ ὄντι ἡ Εὔδρομος Οἰκία ἐστάθμευσε πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ χωρίου τούτου. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας τὸ βραδύτερον, θὰ ἔφθανεν εἰς τὴν γεωγραφικὴν μεθόριον, τὴν χωρίζουσαν τὴν Ἀλάσκαν ἀπὸ τὴν Κολομβίαν.

(*) Γαλλιστὶ Coquin σημαίνει κατεργάρης.

Ἐδῶ ὁ Κασκαμπὲλ δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ἀνακτήσῃ τὴν προτέραν του εὐθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε χάσῃ εἰς τὴν χώραν τῆς αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος.

Τὸ χωρίον τῶν Κοκὲν κατῳκεῖτο ὑπὸ ἰνδῶν· ἀλλ' ὑπῆρχον τότε καὶ ἀρκετοὶ Ἄγγλοι, κυνηγοὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ ἁπλοῖ ἐρασιτέχναι, οἱ ὁποῖοι διέμενον μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς θήρας.

Μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς τῆς Βικτωρίας, εὑρίσκετο ἐκεῖ καὶ κάποιος ὀνομαζόμενος σὶρ Ἐδουάρδος Τοῦρνερ, βαρωνέτος, ἄνθρωπος ἀκατάδεκτος, ἐγωϊστής, σκληρός, ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι τοῖς εἶνε ἐπιτεταραμμένα τὰ πάντα, μόνον καὶ μόνον διότι εἶνε Ἄγγλοι. Ἐννοεῖται ὅτι ἐμίσει τοὺς Γάλλους, ὅσον ὁ Κασκαμπὲλ ἐμίσει τοὺς Ἄγγλους. Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν τῆς σταθμεύσεως, ἐν ᾧ ὁ Γιάννης, ὁ Ἀλέκος καὶ ὁ Μακρολέλεκας εἶχον μεταβῇ διὰ νὰ γοράσουν τρφιμα, συνέβη οἱ σκύλοι τοῦ βαρωνέττου νὰ συναντηθοῦν εἰς τὰ πέριξ τῆς Εὐδρόμου Οἰκίας μετὰ τοῦ Βάγκραμ καὶ τοῦ Μαρέγγου, οἱ ὁποῖοι προφανῶς συνεμερίζοντο τὰ ἀντισαξωνικὰ αἰσθήματα τοῦ κυρίου των.

Ἐκ τούτου ἔρις μεταξὺ τῶν σκύλων, γαυγίσματα, θόρυβος, δαγκάματα, μάχη σωστὴ καὶ εἰς τὸ τέλος παρέμβασις τῶν κυρίων των.

Ὁ σὶρ Ἐδουάρδος Τοῦρνερ, ἀκούσας τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον θόρυβον, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας του — κατῴκει ἐκεῖ πρὸ πλησίον — καὶ ἔτρεξε νὰ κτυπήσῃ τοὺς σκύλους τοῦ Κασκαμπέλ.

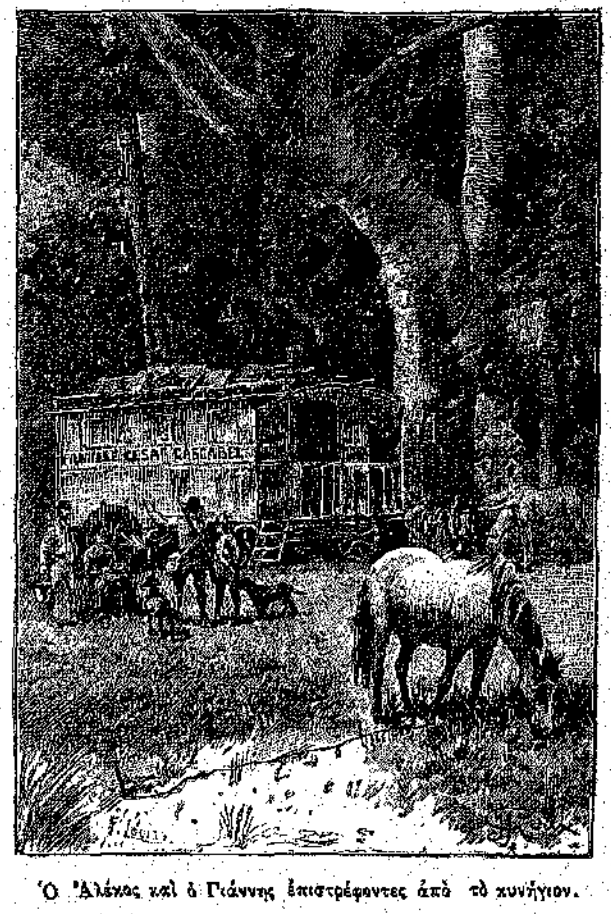

Ὁ Ἀλέκος καὶ ὁ Γιάννης ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὸ κυνήγιον.

Ταὐτοχρόνως ὥρμησε καὶ ὁ Κασκαμπέλ, νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ ζῷα του, διαμαρτυρόμενος καὶ ρίπτων τὸ ἄδικον εἰς τοὺς σκύλους τοῦ Ἄγγλου.

Ὁ βαρωνέτος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐννοήσῃ μὲ ποῖον εἶχε νὰ κάμῃ καὶ μὲ ὅλην τὴν αὐθάδειαν ἤρχισε νὰ ὑβρίζῃ — ὡμίλει πολὺ καλὰ τὴν γαλλικήν, — τὸν σχοινοβάτην καὶ τοὺς συμπολίτας του.

Φαντάζεται τις εὐκόλως πόσον ἐξηρέθισεν ἡ διαγωγὴ αὕτη τὸν Κασκαμπέλ. Ἀλλ' εἶχε τὴν φρόνησιν νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀργήν του, φοβούμενος συνεπείας, αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο νὰ φέρουν ἀργοπορίαν εἰς τὸ ταξείδιόν του — καὶ μάλιστα εἰς χώραν ἀγγλικήν. Περιωρίσθη λοιπὸν νὰ ἀπαντήσῃ:

— Οἱ σκύλοι σας, κύριε, πρῶτοι

ὥρμησαν ἐπάνω εἰς τοὺς σκύλους μου!

— Τοὺς σκύλους σας! τά βρωμόσκυλα! Νά τάρχίσω ἐγώ μὲ τὸ καμτσίκι νὰ ἰδοῦν! εἶπεν ὁ βαρωνέτος.

— Σᾶς παρατηρῶ, ἀπήντησεν ὁ Κασκαμπέλ ὑψῶν κάπως τὴν φωνήν, ὅτι οἱ λόγοι σας αὐτοὶ δὲν εἶνε ἄξιοι εὐγενοῦς.

— Πῶς ἀλλοιώτικα νὰ μιλήσῃ κανεὶς ς' ἕναν ἄνθρωπο σὰν καὶ σᾶς!

— Ἐγὼ εἶμαι εὐγενής... σεῖς εἶσθε ἀγροῖκος!

— Γιὰ νά σας 'πῶ! Ξεύρετε σὲ ποιὸν ὁμιλεῖτε; Εἶμαι ὁ βορωνέτος σὶρ Ἐδουάρδος Τοῦρνερ!

Ἡ ὀργὴ κατέλαβε τὸν Κασκαμπέλ· ἀλλ' ἐνῷ, μὲ πρόσωπον ὠχρόν, μὲ ὀφθαλμοὺς φλογεροὺς καὶ μὲ γρόνθους ἀπειλητικούς, ἡτοιμάζετο νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ βαρωνέτου, προσέδραμεν ἡ Ναπολέαινα.

— Πατέρα, ἔλα λοιπόν!.... εἶπεν. Ἡ μαμμά σε φωνάζει.

— Ἔφθασα, ἀπήντησεν ὁ Κασκαμπέλ. Πὲς 'στὴ μητέρα σου νὰ τελειώσω πρῶτα μὲ αὐτὸν τὸν κύριον, Ναπολέαινα!...

Ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦτο, ὁ βαρωνέτος ἐκάγχασε περιφρονητικώτατα.

« Ναπολέαινα!... εἶπε. Ναπολέαινα λέγουν αὐτὸ τὸ κορίτσι... τὸ ὄνομα ἐκείνου τοῦ τέρατος, ποῦ...»

Ἀδύνατον τῶν ἀδυνάτων νὰ κρατηθῇ πλέον ὁ Κασκαμπέλ. Ἐπροχώρησε μ' ἐσταυρωμένας χεῖρας, ἕως οὗ ἤγγισε τὸν βαρωνέτον.

«Μὲ ὑβρίζετε! τῷ εἶπε.

— Σᾶς ὑβρίζω... σᾶς;

— Ναί, ἐμὲ καὶ τὸν μέγαν ἐκεῖνον ἄνδρα που θὰ ἔκαμνε μιὰ μπουκιὰ τὴν νῆσον σας ἂν ἔκαμνεν ἀπόδασιν!

— Καλὲ τί μας λέτε!

— Ναί· θά την ἐκατάπινε σὰν στρεῖδι!

— Νὰ χαθῇς, παλιάτσε! ἀνέκραξεν ὁ βαρωνέτος.

Καὶ ὀπισθοχώρησεν ὀλίγον μὲ κίνημα πυγμάχου, ἑτοίμου πρὸς ἄμυναν.

«Ναί, μὲ ὑβρίσατε, κύριε βαρωνέτε, καὶ θά μου δώσετε λόγον!

— Νὰ δώσω λόγον 'ς ἕνα σαλτιμπάγκον!

— Ἀφ' οὗ τον ὑβρίσατε, τὸν κατεστήσατε ὅμοιόν σας! θά μονομαχήσωμεν μὲ σπαθί, μὲ ξίφος, μὲ πιστόλι, μὲ ὅ,τι θέλετε! ἀκόμη καὶ μὲ τοὺς γρόνθους!

— Νά σας βράσω!

— Φυλαχθῆτε!

— Ἐγὼ θὰ κτυπηθῶ μαζί σου;

— Ναί! θὰ κτυπηθῆς θέλοντας μὴ θέλοντας! ἀνέκραξεν ὁ Κασκαμπὲλ ἐν ἄκρᾳ ὀργῇ· καὶ χωρὶς νὰ συλλογισθῇ τίποτε πλέον, ὥρμησε κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του ἀποφασιστικῶς, ὅταν κατέφασε καὶ παρενέβη ἡ Κορνηλία.

Ταὐτοχρόνως προσέτρεξαν καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ κυνηγοὶ καὶ ἑνωθέντες μετὰ τοῦ βαρωνέτου — ἀποφασισμένοι ἄλλως τε νὰ μή τον ἀφήσουν κατ' οὐδένα τρόπον νὰ κτυπηθῇ μὲ τέτοιον ἄνθρωπον, — ἤρχισαν νὰ ὑβρίζωσι δεινῶς τὴν οἰκογένειαν Κασκαμπέλ. Αἱ ὕβρεις αὗται ὅμως δὲν ἴσχυσαν νὰ συγκινήσουν τὴν Κορνηλίαν — τοὐλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον. Ἠρκέσθη μόνον νὰ ρίψῃ ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ σὶρ Ἐδουάρδου, πολὺ ὀλίγον ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸν ὑβριστὴν τοῦ συζύγου της.

Ὁ Γιάννης, ὁ Μακρολέλεκας καὶ ὁ Ἀλέκος προσέτρεξαν ἐπίσης καὶ ἡ ἔρις ἠπείλει νὰ λάβῃ διαστάσεις μάχης, ὅταν ἡ Κορνηλία ἀνέκραξεν ἐπιβλητικῶς:

— Ἔμπρός, Καῖσαρ! ἔμπρός, παιδιά! Ὅλοι 'στὸ σπίτι καὶ γρήγορα! γρήγορα!»

Οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἀπειθήσῃ εἰς τὴν προσταγὴν αὐτήν.

Καὶ ἐπέστρεψε μὲν καὶ ὁ Κασκαμπέλ, ἀλλὰ φαντάζεσθε πόσον τεταραγμένος καὶ ἀπαρηγόρητος. Νὰ ὑβρισθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον! Νὰ ὑβρισθῇ ἡ λατρεία του, ὁ μέγας Ναπολέων, ἀπὸ ἕνα Ἄγγλον, ἀπὸ ἕνα Τζὼν Μπούλ! Ἤθελε νὰ ὑπάγῃ νὰ τον εὕρῃ, νὰ κτυπηθῇ μαζί του, μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς συμπατριώτας του, μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς κατεργάριδες τοῦ χωρίου ἐκείνου τῶν Κατεργαρέων!...

Καὶ τὰ παιδιά του ἐπίσης ἦσαν καταθυμωμένα. Ὅλοι ἤθελαν νὰ ὑπάγουν μαζί του, μηδὲ τοῦ Μακρολέλεκα ἐξαιρουμένου.

Ἡ Κορνηλία μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσε νὰ τους καθησυχάσῃ. Κατὰ βάθος ἀνεγνώριζεν ὅτι ὁ σὶρ Ἐδουάρδος Τοῦρνερ εἶχεν ἄδικον, οὐδὲ ἠδύνατο νἀρνηθῇ ὅτι ὁ Κασκαμπὲλ καὶ ὅλη ἡ οἰκογένεια ὑβρίσθησαν σκαιότατα. Ἀλλ' ἡ φρόνησις τῇ ἐπέβαλλε νὰ μὴν ἀφήσῃ κανένα νὰ ἐξέλθῃ.

« Καῖσαρ, σοῦ 'στο ἀπαγορεύω!» εἶπε.

Πόσον ἐπεθύμει ἡ Κορνηλία νὰ παρέλθῃ ταχέως ἡ νὺξ διὰ νὰναχωρήσουν ἀπὸ τὸ κατηραμένον ἐκεῖνο χωρίον! Δὲν θὰ ἡσύχαζε παρὰ ὅταν ἡ Εὔδρομος Οἰκία θἀπεμακρύνετο ἐκεῖθεν μίλλιά τινα πρὸς βορρᾶν. Καὶ διὰ νὰ εἶνε βεβαία ὅτι κανεὶς δὲν θὰ ἐξήρχετο τὴν νύκτα, ὄχι μόνον ἔκλεισε καλὰ τὴν θύραν τῆς ἀμάξης, ἀλλ' ἔμεινεν ἡ ἰδία νὰ φυλάττῃ ἀπέξω.

Τὴν ἑπομένην, 27 Μαΐου, ἀπὸ τὴν τρίτην πρωϊνὴν ὥραν ἡ Κορνηλία τοὺς ἐξύπνησεν ὅλους. Διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν, ἤθελε νὰ ἐκκινήσουν πρὸ τῆς ἠοῦς, ὅτε ὅλοι, Ἰνδοὶ καὶ Ἄγγλοι, θὰ ἐκοιμῶντο ἀκόμη. Διὰ τοῦτο ἐπέσπευσε μετὰ πολλῆς ἀραστηριότητος τὰς προετοιμασίας.

— Σὲ πόσες ἡμέρες εἶπες ὅτι θὰ φθάσωμε 'στὰ σύνορα; ἠρώτησε τὸν ὁδηγόν.

— Σὲ τρεῖς ἡμέρες, ἀπήντησεν ὁ Ρὸ - Νό, ἂν δὲν ἀργοπορήσουμε 'στὸ δρόμο.

—Δρόμο! γρήγορα! εἶπεν ἡ Κορνηλία. Καὶ πρὸ πάντων νὰ μή μας ἰδοῦν ποῦ θὰ φύγουμε.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ὁ Κασκαμπὲλ εἶχε χωνεύσῃ τὰς χθεσινὰς ὕβρεις. Ὄχι! Νάφησῃ τὸ χωρίον χωρὶς νὰ ἐκδικηθῇ, χωρὶς νὰ ἱκανοποιηθῇ, ἄ, ἦτο πολὺ βαρὺ δι' αὐτόν.

«Νὰ τὶ θὰ 'κῆ, ἔλεγε, νὰ κατῇ κανεὶς τὸ πόδι του σὲ ἀγγλικὴ χώρα!»

Ἀλλὰ ποῦ νὰ διαφύγῃ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα τῆς Κορνηλίας!

—Ποῦ πᾶς, Καῖσαρ;... Κάθησε ἐκεῖ, Καῖσαρ!... Σοῦ ἀπαγορεύω νὰ κινηθῇς, Καῖσαρ!

Ὑπομονὴ λοιπόν, ἀφοῦ ἡ σύζυγός του ἐπέμενε καὶ τῳ ἐπεβάλλετο τόσον.

Τελοσπάντων αἱ προετοιμασίαι ἐτελείωσαν, οἱ ἵπποι ἐζεύχθησαν καὶ ἡ ἅμαξα θὰ ἐξεκίνει. Εἰς τὰς τέσσαρας, σκύλοι, πίθηκος καὶ παπαγάλος, σύζυγος, υἱοὶ καὶ θυγατηρ, ὅλοι εὑρίσκοντο εἰς τὰς θέσεις των, ἐντὸς τῆς Εὐδρόμου Οἰκίας, ἔμπροσθεν τῆς ὁποίας ἐκάθησεν ἡ Κορνηλία. Ὁ Μακρολέλεκας καὶ ὁ Ρὸ-Νό ἔλαβον τὰς θέσεις των παρὰ τοὺς ἵππους καὶ τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως ἐδόθη.

Μετὰ ἓν τέταρτον τὸ χωρίον τῶν Κοκὲν ἐξηφανίσθη ὑπὸ τὸ παρακέτασμα τῶν ὑψηλῶν δένδρων, τὰ ὁποῖα το περιέβαλλον. Μόλις ἤρχιζε νὰ φέγγῃ. Σιωπὴ γύρω καὶ ἐρημία.

Τέλος, ἅμα ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἀναχώρησις ἐγένετο χωρὶς νὰ ἐλκύσῃ οὐδενὸς τὴν προσοχὴν εἰς τὸ χωρίον, ἅμα ἐβεβαιώθη ὅτι οὔτε Ἰνδοί, οὔτε Ἄγγλοι θὰ τῃ ἔφρασσον τὸν δρόμον, ἡ Κορνηλία ἐξέβαλε στεναγμὸν ἀνακουφίσεως, τὸν ὁποῖον δὲν ἤκουσε μὲ εὐχαρίστησιν ὁ Κασκαμπέλ.

— Μὰ τόσῳ πειὰ τοὺς φοβεῖσαι αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, Κορνηλία; τὴν ἠρώτησε.

— Πάρα πολύ! ἀπήντησε μόνον ἐκείνη.

Αἱ κατόπι τρεῖς ἡμέρκι παρῆλθον ἄνευ περιπετείας, καὶ καθὼς εἶχε προείπῃ ὁ ὁδηγός, ἔφθασαν εἰς τὰ σύνορα, τὰ ὁποῖα ἡ Εὔδρομος Οἰκία διῆλθεν αἰσίως.

Ἤδη εὑρίσκοντο εἰς τὴν Ἀλάσκαν. Τόπος καὶ καιρὸς διὰ νἀναπαυθοῦν ὀλίγον. Ἐδῶ ὁ ὁδηγὸς Ρὸ- Νό, ὁ πιστὸς καὶ πρόθυμος, ἐπληρώθη διὰ τὰς πολιτίμους ὑπηρεσίας του καὶ ἀπεχαιρέτισε τὴν οἰκογένειαν, ἀφ' οὗ τῇ ὑπέδειξε πρῶτον ποῖος ἦτο ὁ συντομώτερος δρόμος πρὸς τὴν Σίτκαν, τὴν πρωτεύουσαν τῶν ρωσσικῶν κτήσεων.

Τώρα ποῦ δὲν εὑρίσκετο ἐπὶ ἀγγλικοῦ

ἐδάφους, ὁ Κασκαμπὲλ ἐνόμιζεν ὅτι ἀναπνέει εὐκολώτερα. Ἡ εὐτυχία του θὰ ἦτο ἐντελής, ἂν εἶχε λησμονήσῃ τὴν σκηνὴν τοῦ χωρίου τῶν Κοκέν. Ἀλλὰ διστυχῶς την ἐνθυμεῖτο ἀκόμη καὶ συχνὰ ἔλεγεν εἰς τὴν Κορνηλίαν:

— Ἔπρεπε νὰ μάφήσῃς νὰ γυρίσω ὀπίσω νὰ λογαριασθῶ μ' ἐκεῖνον τὸν μυλόρδον!

—Αὐτὸ ἔγινε πλέον, Καῖσαρ! ἀπήντησεν ἁπλῶς ἡ κυρία Κασκαμπέλ.

Πραγματικῶς εἶχε γίνῃ καὶ 'στὰ καλά.

Τὴν νύκτα, ὅταν ἐκοιμῶντο ὅλοι, ἡ Κορνηλία ἐπῆγε μόνη καὶ παρεφύλαξεν ἀπέξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ βαρωνέτου· ἅμα δέ τον εἶδε, τὴν στιγμὴν ποῦ ἐξήρχετο διὰ νὰ μεταθῇ εἰς τὸ κυνήγιον, τὸν παρηκολούθησεν ἕως ἑκατὸν βήματα καὶ ἅμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δάσος, «ἡ ἀριστεύσασα εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ Σικάγου» τοῦ κατέφερε μιά, ἀπὸ ἐκείνες ποὺ ρίπτουν κάτω καὶ βῶδι. Ὁ σὶρ Ἐδουάρδος Τοῦρνερ, κακῶς ἔχων, μόλις τὴν ἑπομένην κατώρθωσε νἀνεγερθῇ. Βέβαια εἰς τὴν ζωήν του δὲν θὰ λησμονήσῃ ποτὲ τὴν συνάντησίν του μετὰ τῆς ἐρασμίας αὐτῆς γυναικός.

— Ὤ, Κορνηλία! Κορνηλία! ἀνέκραξεν ὁ σύζυγός της, θλίβων αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἐξεδίκησες τὴν τιμήν μου! Εἶσαι ἀξία σύζυγος τοῦ Κασκαμπέλ!

(Ἕπεται συνέχεια)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κατὰ περίφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Εἰς τὴν προηγουμένην μου ἐπιστολὴν σᾶς ὑπεσχέθην νὰ σας περιγράψω τὴν διακόσμησιν τῶν Ἀθηνῶν, ἑτοιμαζομένων νὰ δεχθῶσι τοὺς ξένους, διὰ τὰς προσεχεῖς ἑορτὰς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.

Ἀλλὰ τώρα ποῦ ἐκάθησα πρὸ τοῦ γραφείου μου διὰ νὰ κάμω αὐτὴν τὴν περιγραφήν, ἐσυλλογίσθην ὅτι ὁ κόπος μου θὰ ἦτο ὁλωσδιόλου μάταιος. Τίς ἡ ἀνάγκη νὰ σας εἴκω ἀπὸ τώρα πῶς ἑτοιμάζεται νὰ φανῇ ἡ πόλις κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ἀφ' οὗ τὸ θέαμα θὰ σας το περιγράψω τότε; Τί θὰ ὠφεληθῆτε ἂν μάθετε ὅτι καθαρίζονται ἤδη καὶ στρώνονται οἱ δρόμοι, ὅτι κοσμοῦνται καὶ δενδροφυτεύονται αἱ πλατεῖαι, ὅτι χρωματίζονται οἱ τοῖχοι, ὅτι πολυπλασιάζονται οἱ φανοί, ὅτι προετοιμάζεται μεγάλη φωταψία εἰς τὰς κεντρικὰς ὁδούς, εἰς τὰς πλατείας τῆς Ὁμονοίας καὶ τοῦ Συντάγματος; Τί σας ἐνδιαφέρει ἂν διακοσμῶνται αἱ προθῆκαι τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ οἱ ἐξῶστα τῶν οἰκιῶν μὲ εἰκόνας, μὲ φανοὺς καὶ μὲ σημαίας; Αὐτὰ καὶ τὰ παρόμοιά τα φαντάζεσθε πλέον· φοβοῦμαι μάλιστα μήπως ἡ περιγραφή μου θὰ ἐδείκνυε τὰ πράγματα κατώτερα ἀπὸ τὰς ἐλπίδας πολλῶν ἀναγνωστῶν μου, οἱ ὁποῖοι διαμένουν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀλλ' ἄρά γε τί με ἔκαμεν εἰς τὴν προηγουμένην μου ἐπιστολὴν νὰ σας δώσω ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν εἰμπορῶ νὰ ἐκπληρώσω; Φαίνεται ὅτι ὁ σκοπός μου ἦτο κυρίως νὰ σας ἀνακοινώσω μερικὰς σκέψεις, τὰς ὁποίας μοῦ ἐμπνέει ἡ ταχεῖα καὶ πυρετώδης αὐτὴ διακόσμησις τῆς πόλεως. Ἄ, ναί, αὐτὸ ἦτο! τώρα το ἐνθυμοῦμαι. Καὶ βλέπετε ὅτι αὐτὸ εἰμπορῶ νὰ το κάμω, χωρὶς νὰ ἐκταθῶ εἰς ἀνωφελεῖς λεπτομερείας.

Μία πόλις, ὅπως μία οἰκία, ὅπως ἓν Σχολεῖον, ὅπως ἓν οἱονδήποτε κατάστημα, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἑορτάσῃ καὶ νὰ δεχθῇ ξένους, περιβάλλεται φυσικὰ τὴν ἑορτάσιμόν του στολήν, διακοσμεῖται. Δύο εἴδων διακοσμήσεις ὑπάρχουν κατὰ τὴν γνώμην μου: ἡ εἰλικρινὴς διακόσμησις καὶ ἡ ἀπατηλή.

Εἰλικρινὴς διακόσμησις εἶνε ἐκείνη διὰ τῆς ὁποίας ὁ πολίτης, ὁ οἰκοδεσπότης, ὁ διευθυντὴς τοῦ Σχολείου ἢ τοῦ καταστήματος θέλει νὰ ἑορτάσῃ, νὰ δείξῃ τὴν χαράν του καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν του, νὰ τιμήσῃ τοὺς ξένους του, τοὺς ἐπισκέπτας του, χωρὶς ὅμως νὰ θέλῃ καὶ νὰ ἐπιδειχθῇ, νὰ φανῇ ἄλλος ἀφ' ὅ,τι εἶνε. Εὐπρεπίζει τὴν πόλιν ἢ τὴν οἰκίαν, καθαρίζει τὰ πράγματά του, τὰ τοποθετεῖ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἑορτῆς, καὶ προσθέτει μόνον ὅσα παρέχουν ἁπλῶς ἑορτάσιμον ὄψιν, — σημαίας, φῶτα, ἄνθη, ἐπιγραφάς, τάπητας κλ. Κατὰ τῆς διακοσμήσεως αὐτῆς δὲν ἔχει νὰ εἴπῃ κανεὶς τίποτε. Εἶνε ἡ ἀναγκαία διακόσμησις. Δι' αὐτῆς τιμᾷ κανεὶς τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς ἄλλους. Κάμνει ὅ,τι πρέπει νὰ κάμῃ.

Ἀλλ' ὅταν διὰ τῆς διακοσμήσεως ζητῇ νὰ φανῇ ἄλλος, καλλίτερος ἀφ' ὅ,τι εἶνε, ὅταν δι' αὐτῆς θέλῃ νἀπατήσῃ τοὺς ξένους του, ὅταν δὲν περιορίζεται εἰς τὰ πράγματά του, ἀλλὰ ζητεῖ δανεικά, τὰ ὁποῖα θἀποδώσῃ μετὰ τὴν ἑορτήν, ὅταν θέλῃ νὰ ἐπιδείξῃ τάξιν βίου τὴν ὁποίαν δὲν ἔχει συνήθως, μεγαλοπρέπειαν ἡ ὁποία τοῦ λείπει, ἕξεις τὰς ὁποίας δανείζεται διὰ τὴν περίστασιν — τότε ἡ διακόσμησίς του εἶνε ἀπατηλή, καὶ κατ' αὐτῆς ἔχει κανεὶς νὰ εἴπῃ πολλά.

Νὰ σας φέρω ἓν παράδειγμα, διὰ νὰ ἐνοήσετε καλλίτερα τί θέλω νὰ σας εἴπω. Ὑποθέσατε ὅτι πρόκειται νὰ δώσετε μίαν ἑορτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σας. Θὰ ἀκουπίσετε, θὰ σφουγγαρίσετε, θὰ ξεσκονίσετε, θὰ τακτοποιήσετε τὰ πράγματά σας, θὰ ὀγάλετε τὰ καλλίτερά σας σκεύη, θὰ φορέσετε τὰ καλλίτερά σας ἐνδύματα. Μάλιστα, τὸ ἐννοῶ. Ἀλλ' ἂν τυχὸν δὲν ἀρκεσθῆτε εἰς τὰ ἰδικά σας ἔπιπλα καὶ δανεισθῆτε ξένα καλλίτερα — ὄχι διότι τὰ ἰδικά σας δὲν φθάνουν, ἀλλὰ διότι δὲν εἶνε πολυτελῆ, — ἂν δανεισθῆτε σκεύη, ἂν δανεισθῆτε φορέματα, ἂν μὲ δανεικὰ πράγματα τελοσπάντων ζητήσετε νὰ παρουσιάσετε εἰς τοὺς ξένους τὴν οἰκίαν σας ἀνωτέρας τάξεως καὶ περιωπῆς ἀφ' ὅτι εἶνε, δὲν θὰ τους ἀπατήσετε; δὲν θὰ σας ἐκλέξουν εὐπορωτέρους, ἀριστοκρατικωτέρους, ἀφ' ὅσον εἴσθε; καὶ ἀργότερα, ὅταν θὰ ἔχετε ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν προτέραν μετριότητα, ἡ ἀπάτη ἀποκαλυπτομένη ἴσως, δὲν θὰ σας γελοποιήσῃ καὶ δὲν θὰ χέσετε ὅ,τι τυχὸν ἐκερδίσατε διὰ τῆς ἀπατηλῆς ἐκείνης ἐπιδείξεως;

Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν διακόσμησιν μιᾶς πόλεως. Εἰμπορεῖ νὰ διακοσμηθῇ εἰλικρινῶς, εἰμπορεῖ νὰ διακοσμηθῇ ἀπατηλῶς. Εὐτυχῶς οἱ ἄρχοντες τῶν Ἀθηνῶν ἐπροτίμησαν τὴν πρώτην, τὴν καλλιτέραν διακόσμησιν. Θὰ δείξωμεν, εἴπον, εἰς τοὺς ξένους μας ὅ,τι ἔχομεν: τὸν οὐρανόν μας τὸν θαυμάσιον, τὸ κλίμά μας τὸ ἐξαίσιον, τὰς ἀρχαιότητάς μας τὰς ἐνδόξους, τὸ Στάδιόν μας τὸ ἀπαράμιλλον. Θὰ ἀπρεπισθῶμεν, θὰ τακτοποιηθῶμεν, θὰ στολισθῶμεν, ἀλλὰ τίποτε περισσότερον. Οἱ ξένοι γνωρίζουν ὅτι εἴμεθα πτωχοί, ὅτι χωρὶς στενοχωρίαν καὶ δάνεια δὲν εἰμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ὅ,τι κάμνουν ἐκεῖνοι εἰς παρομοίας περιστάσεις. Δι' αὐτὸ καταργεῖται πᾶσα ματαία καὶ δαπανηρὰ ἐπίδειξις, ἀνωτέρα τῶν δυνάμεών μας. Οὔτε ἀψῖδες ἐκτάκτως μεγαλοπρεπεῖς, οὔτε πυροτεχνήματα πολυέξοδα, οὔτε κρυστάλλινα παλάτια, οὔτε πομπαί, οὔτε θεάματα. Ἐγκάρδιος ὑποδοχή, εὐπρέπεια, τάξις, καθαριότης καὶ προπάντων εἰλικρίνεια. Τίποτε ἄλλο!

Μικροί μου φίλοι, εἰς πᾶσαν περίστασιν τοῦ βίου σας ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας τοῦτο! Μὴ κάμνετε πράγματα ἀνώτερα τῶν δυνάμεών σας, διὰ νἀπατήσητε τὸν κόσμον καὶ νὰ φανῆτε ἄλλοι ἀφ' ὅ,τι εἴσθε. Ἡ διακόσμησίς σας, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε, ἂς εἶνε προπάντων εἰλικρινής. Ὁ ματαιόδοξος ἀγαπᾷ τὰ ψευδῆ ἐπιχρίσματα, ἀλλὰ τὰ ἐπιχρίσματα ἠπτουν καὶ φαίνεται γελοῖος.

Σᾶς ἀσπάζομαι,

ΦΑΙΔΩΝ

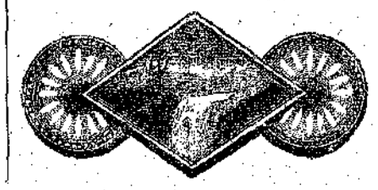

Ο ΚΥΚΝΟΣ ΤΟ ΧΕΛΙ ΚΑΙ Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ

Ὁ κύκνος, τὸ χέλι καὶ ὁ κάβουρας ἔκαμαν μία φορὰ συντροφιὰ γιὰ νὰ σύρουν ἕνα μικρὸ ἁμαξάκι

Ἐζεύχθησαν λοιπὸν καὶ οἱ τρεῖς καὶ ἄρχισαν νὰ τραβοῦν. Ἀλλὰ τὸ ἁμαξάκι δὲν ἐπροχωροῦσε οὔτε ἕνα βῆμα: Καὶ ὅμως ἦτο τόσον ἐλαφρὸν! Γιατὶ ἄρά γε δὲν ἠμποροῦσαν νὰ το σύρουν;

Ξεύρετε γιατί; Ἰδοῦ: Ὁ κύκνος ἄρχισε νὰ πετᾷ, ὁ κάβουρας ἄρχισε νὰ περιπατῇ πρὸς τὰ ὀπίσω, τὸ δὲ χέλι ἤθελε νὰ ὑπάγῃ ἴσα πρὸς τὴν λίμνην.

Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς εἶχεν ἄδικον; Ἄ, αὐτὸ δὲν εἶνε δική μου δουλειά. Ἐγὼ τόσο ξεύρω μόνον· ὅτι τὸ ἁμάξι ἔμεινε 'στὴ θέσι του.

(Κατὰ τὸν μῦθον τοῦ ΚΡΙΛΟΦ)

ΤΟ ΒΑΡΒΑΤΟ ΑΛΟΓΟ

Ἔχω ἕνα ἄλογο, ἄλογο βαρβάτο—
βάλτε μὲ τὸ νοῦ σας.
Μὴ μοῦ το ἱππεύσετε καὶ σας ρίψῃ
κάτω ὁλωνούς σας. [κάτω

Πάρετε τὰ μέτρα σας μήπως σᾶς πα-
'κεῖ ποῦ ὁλογυρίζει. [τήση
Μὴν το πλησιάζετε μήπως σας κλω-
σᾶν δὲν σας γνωρίζη. [τσήση

Βλέπετε πῶς 'κόρδωσε τὸ λιγνὸ λαιμό
πῶς τ' αὐτιά του στήνει; [του·
Δρόμον ἐπεθύμησε σειεῖ τὸ χαλινό του,
δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ.

Καρφωμένο τῶχουνε κάθε του ποδάρι
'πάνω 'ς τὰ σανίδια,
Μ'ἂν πηδήξῃ ἀπάνω του, δρόμο θὲ νὰ
'ς τὴ στιγμὴ τὴν ἴδια. [πάρῃ

Τὰ βουνὰ κ' ἡ θάλασσα τί σημαίνουν
τὰ περνᾷ σὰν βόλι [τάχα;
Καὶ ξερὸ κι' ἀπόξυλο θὰ σταθῇ μονάχα
σὰν με πάῃ 'ς τὴν πόλι.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ
[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

Η ΠΟΝΤΙΚΟΠΑΓΙΣ

« Ἀδέλφια μου, ἀδλφάκια μου, φίλοι μου, τρέξετε ὅλοι... ἐλᾶτε ἐδῶ νὰ ἰδῆτε! Εἶνε κάτι τί που δὲν το εἴδατε βέβαια ποτέ σας. Οὔτε ἐγώ. Ἐλᾶτε!»

Τὴν ἐπίκλησιν αὐτὴν διαδέχεται φίθυρος ὑπόκωφος καὶ διαιμᾶς καμμιὰ εἰκοσαριὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀδέλφια, τὰ ἀδελφάκια καὶ τοὺς φίλους εἰσορμοῦν εἰς ἓν ὑπόγειον, ἀμυδρῶς φωτιζόμενον ἀπὸ ἕνα μόνον φεγγίτην, ἐκεῖ ὑψηλὰ εἰς τὴν γωνίαν.

Φοροῦν στακτερὰ φορέματα, τὸ πρόσωπόν των εἶνε μυτερόν, τὰ αὐτάκια των ὀρθια, τὰ μουστάκια των μακρυὰ καὶ τὰ ματάκια των ζωηρότατα καὶ διαπεραστικά. Μολονότι ἔχουν τέσσαρα ποδάρια ὡπλισμένα μὲ δυνατὰ νύχια, περιπατοῦν σχεδὸν ἀθορύβος. Τί νὰ εἶνε ἄρά γε; Νὰ μὴν εἶνε ποντίκια; Αὐτὸ εἶνε τὸ πιθανότερον, αὐτὸ εἶνε μᾶλλον τὸ βέβαιον! Εἰς τὰ ὑπόγεια συνήθως κατοικοῦν τὰ ποντίκια χωρὶς βέβαια νὰ πληρόνουν νοίκι. Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς οἰκίας τοῖς ἔχουν κηρύξῃ ἀμείλικτον πόλεμον.

Λοιπὸν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὸ πρωΐ ἢ τὸ βράδυ—εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο δὲν εἰξεύρει κανεὶς ποτὲ ἀκριβῶς τί ὥρα εἶνε, — οἱ ποντικοὶ εὑρέθησαν ἔξαφνα εἰς δεινὴν ἀμηχανίαν. Μία παράδοξος μηχανὴ εἶνε ἐστημένη εἰς τὸ ἔδαφος. Ὁ πρῶτος ποὺ τὴν εἶδεν ἔδωκε τὸ σύνθημα κ' ἔτρεξαν εὐθὺς ὅλοι οἱ ἄλλοι. Τὴν πρώτην ἔκπληξιν διεδέχθη ἡ περιέργεια. Θέλουν νὰ τὴν ἰδοῦν ἀπὸ πιὸ κοντά· πλησιάζουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον· οἱ πλέον τολμηροὶ προηγοῦνται... Ὄχι! οὔτε οἱ γεροντότεροι ἀπὸ τοὺς ποντικοὺς ἐκείνης τῆς οἰκίας δὲν ἐνθυμοῦντο ἄλλοτε τοιοῦτον πρᾶγμα: ἕνα τετράγωνον κιβώτιον μὲ σύρματα γύρω-γύρω, σὰν τὰ κλουβιά που ἔβλεπαν καμμιὰ φορὰ κρεμασμένα εἰς τὰ παράθυρα τῆς αὐλῆς καὶ που εἶχαν μέσα κάτι ἄλλα ποντίκια μὲ δυὸ ποδάρια, χωρὶς αὐτιὰ καὶ μὲ πτερά.... Ναί, καλέ, αὐτὸ εἶνε κλουβί... Ἀλλ' ἔξαφνα ἀπὸ τὸ βάθος τῆς κρύπτης ἐκείνης, ἀκούεται μία φωνὴ ἀδύνατη, διακοπτομένη ἀπὸ θρήνους. Τὰ ποντίκια, μικρὰ καὶ μεγάλα, τρέχουν, συνωστίζονται καὶ τεντόνουν ταῦτιὰ νὰκούσουν καλλίτερα.

— Φίλοι μου, ἀδέλφια μου, συντρόφια μου, — ἔλεγεν ἡ φωνὴ — εἶμαι φυλακισμένος καὶ ποιὸς ξέρει τί θὰ γίνω... Ἴσως—ἀλλοίμονόν μου — θὰ με κάμουν κεφτέδες ἢ ψητὸ 'στὸ φοῦρνο! Τὸ κρεατάκι μου, βλέπετε, εἶνε τόσῳ τρυφερὸ! Νὰ που κατήντησα ἀπὸ τὴν λαιμαργίαν! Ναί, πρέπει νὰ σας 'πῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια, διὰ νὰ μὴν πέσετε καὶ σεῖς εἰς τὴν παγίδα πού μου ἔστησαν.

Ἕνα κομματάκι τυρὶ ψημένο, ροδοκόκκινο καὶ μυρωδάτο, μού τα ἔκαμεν ὅλα! Φυλακισμένος! καταδικασμένος εἰς θάνατον. Φαντασθῆτε! Ποτὲ πειὰ δὲν θὰ εἰμπορέσω νὰ ὑπάγω οὔτε εἰς τὸν περίπατον οὔτε εἰς τὸ κυνῆγι! .... Ποτὲ πειὰ δὲν θὰ εἰμπορέσω νὰ ἔλθω μαζί σας, καλοί μου φίλοι, οὔτε θά σας σφίξω ἄλλη φορὰ τὰ ποδάρια! Τὸ εἶδα — ἀχ γιατὶ νὰ τὸ ἰδῶ! — τὸ θηρίον μὲ τὴ δύο ποδάρια που ἐκρατοῦσε αὐτὴ τὰ μηχανὴ καὶ ἦλθε καί την ἔστησε ἐδῶ, ἀφ' οὗ ἔβαλε μέσα τὸ τυρί που σας εἶπα. Κατηραμένο τυρί! Ἡ μυρωδιά σου καὶ ἡ λαιμαργία μου μ' ἐχαντάκωσε! Ἀχ! διατὶ νὰ μὴ συλλογισθῶ ὅτι μοῦ ἔστησαν παγίδα; Διατὶ νὰ φαντασθῶ ὅτι γιὰ καλὸ ἄφιναν ἐδῶ αὐτὸ τὸ κλουβὶ μὲ τὸ τυρί; Τὶ ἀνοησία! τὶ ἀδυναμία! Μόλις ἔφυγε τὸ θηρίον μὲ τὰ δυὸ ποδάρια, μόλις ἄκουσα τὸν κρότο τῆς κλειδαριᾶς πού μου ἀνήγγειλε ὅτι ἤμουν πλέον μόνος, ἐβγῆκα ἀπὸ τὴν τρόπαν μου καὶ ὥρμησα. Ἡ μυρωδιὰ τοῦ τυριοῦ μ' ἐδαιμόνισε... ἀδύνατον πειὰ νὰ κρατηθῶ! Ἐλησμόνησα καὶ τὰς συμβουλὰς τῶν ἀρχαίων σοφῶν, καὶ τὴν μακράν μου προσωπικὴν πεῖραν καὶ ὅλα τὰ δυστυχήματά που ἐπροξένησαν εἰς ἄλλους ποντικοὺς καὶ εἰς ἄλλα χρόνια παρόμοια διαβολεμένα τεχνάσματα. Ἔζησα τόσον καιρὸν διὰ νὰ γίνω καὶ ἐγὼ παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους, διὰ νὰ μάθουν εἰς βάρος μου πόσον ὀλέθρια εἶνε τὰ ἀχαλίνωτα πάθη καὶ προπάντων ἡ λαιμαργία!...

» Λοιπόν, συντρόφια μου, ὁρμῶ, ἐμβαίνω μέσα εἰς τὸ κλουβὶ καὶ ρίχνομαι τοῦ τυριοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασα νὰ καταπιῶ οὔτε τὴν πρώτη μπουκιά, ὅταν ἀκούω ἕνα κρότον καὶ — ὦ συμφορά! ἡ πόρτα τοῦ κλουβιοῦ πίπτει μὲ ὁρμὴ καὶ με κλείνει. Τὰ χάνω, παραζαλίζομαι, ἀναβαίνω, καταβαίνω, προσπαθῶ νὰ ἀναπαλύψω πουθενὰ καμμιὰ τρύπα γιὰ νὰ βγῶ... τίποτε, ἀδύνατον! Ὅλη τὴ νύχτα ἐπάλαιψα νὰ σπάσω τὸ σιδερένιον κύκλον πού μ' ἔζωνε. Ἀδύνατον! Δὲν ἔχω πειὰ δυνάμεις νὰ ἐξακολουθήσω αὐτὸν τὸν ἀγῶνα. Ἀλλοίμονον, ἐδῶ μέσα θὰ πεθάνω. Ἀλλὰ ὄχι· δὲν θὰ μάφήσετε νὰ χαθῶ ἔτσι, φίλοι μου· θά με βοηθήσετε· θά με σώσετε, θυμηθῆτε τί ζωὴ ποῦ περάσαμε. Ὅ,τι ἔχω καὶ δὲν ἔχω θά το δώσω 'ς ἐκεῖνόν που θά με σώσῃ.»

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ πικρὰ συνωδεύοντο ἀπὸ θρήνους καὶ ἀπὸ στεναγμούς.

Τότε λοιπὸν ἀμέσως συγκροτεῖται συμβούλιον ἀπὸ ὅλους τοὺς ποντικοὺς καὶ ἀποφασίζεται ὁμοφώνως τὰ ἑξῆς: Ἐπειδὴ ἡ μηχανὴ ἐκείνη προσέβαλλε καὶ ἠπείλει ὁλόκληρον τὸ γένος τῶν ποντικῶν, ὤφειλον νὰ ἐξεγερθοῦν ὅλοι καὶ νὰ κάμουν τἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ ἐλευθερώσουν τὸν φίλον των.

Μὲ ὅλας των τὰς δυνάμεις, μὲ ὅλα

των τὰ δόντια καὶ τὰ νύχια, οἱ σύντροφοι προσπαθοῦν νὰ μετακινήσουν τὴν μηχανήν. Ἀλλ' ἡ ποντικοπαγὶς εἶνε ὄχι μόνον στερεά, ἀλλὰ καὶ βαρεῖα τόσον, ὥστε ἀνθίσταται εἰς ὅλας τὰς προσπαθείας.

Καὶ ἡ ὥρα παρήρχετο ἐν τούτοις. Ἔπρεπε τελοσπάντων νὰ ἐξεύρουν ἐν μέσον, διὰ νὰ ἀπολευθερώσουν τὸν φυλακισμένον, ὁ υἱὸς τοῦ ὁποίου — ἀξιόλογος νεανίσκος ποντικός, — ἔκλαιεν εἰς μίαν γωνίαν ἀπαρηγόρητος, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι πιθανὸν νὰ ἔχανε διὰ πάντα ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον ὤφειλε τὴν ζωήν.

Ἡ στοργὴ τῳ ἐνέπνευσε μίαν ἰδέαν. Οἱ ἄλλοι ποντικοὶ ἀνεπαύοντο δι' ὀλίγον, ἐξηντλημένοι ἀπὸ τὸν μάταιον ἀγῶνα, ὅταν ὁ νεανίσκος ἐπροχώρησε μὲ δειλίαν καὶ τοις εἶπεν:

—Ἂν κατωρθώναμε νὰ ρίψωμε κάτω αὐτὴ τὴ μηχανή, ἴσως θὰ ἐλευθερόνετο ὁ πατέρας μου.

—Μπράβο! ἀνέκραξαν ὅλοι— ἀλλὰ μὲ χαμηλὴν φωνὴν διότι ἐφοβοῦντο μή τους ἀκούσουν ἀπέξω, —μπράβο! ὁ μικρὸς ἔχει δίκαιο. Ἂς ἀρχίσωμεν πάλιν μὲ δύναμιν, μὲ θάρρος καὶ μὲ ἐπιμονήν. Πρόκειται περὶ τῆς ἐλευθερίας, περὶ τῆς ζωῆς ἑνὸς τῶν ὁμοίων μας.

Καὶ ἔκαμαν νέαν ἔροδον, ὁρμηστιχωτέραν, ἐναντίον τοῦ φρουρίου. Ἔστειλαν καὶ προσεκάλεσαν καὶ τοὺς ἄλλους ποντικοὺς τῆς γειτονιᾶς, διὰ νὰ τοὺς δώσουν χέρι. Καὶ ὅλοι, ἀκούσαντες περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἔτρεξαν μὲ προθυμίαν.

Τελοσπάντων μὲ πολὺν κόπον καὶ ἀγῶνα, ἀφ' οὗ καλὰ αἱμάτωσαν τὴς μουρίτσες των εἰς τὰ σύρματα κατώρθωσαν νὰ ἀνασηκώσουν ὀλίγον τὸ κλουβί. Ἔσυραν τότε ἕνα ξύλον (ξύλα ἦσαν ἄφθονα εἰς τὸ ὑπόγειον), καὶ το ἔχωσαν ἐπιτηδείως ἀπὸ κάτω· κατόπιν ἄλλο, καὶ πάλιν ἄλλο, ἕως ὅτου τὸ κλουβὶ ἔχασε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἀναποδογυρίσθη. Ἀλλὰ μὲ τὴν ὁρμὴν ποῦ ἔπεσεν, μετεκινήθη τὸ ἐλατήριον καὶ ἠθόρα ἤνοιξεν. Ὁ φυλακισμένος ἦτο ἐλεύθερος!

— Ἄ, φίλοι μου! ἀνέκραξεν. Ἂς φύγωμεν ἀπὸ ἐδῶ γρήγορα! ἂς μὴ χάνωμεν τὸν καιρὸν μὲ λόγια μάταια. Ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴ φωλιά μας, τότε θά σας εὐχαριστήσω ὅπως πρέπει Θά σας κάμω τραπέζι καὶ χορό.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ποντικοὶ δὲν ἐπερίμεναν ἄλλον λόγον καὶ ἠκολούθησαν μὲ χαρὰν τὸν ἀπελευθερωθέντα καὶ τόσον εὐγνώμονα φίλον.

Φαντάζεσθε πλέον ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν χαρὰν καὶ τὴν διασκέδασιν τῶν ποντικῶν ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἔκπληξιν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπογείου, ὁ ὁποῖος τὸ πρωΐ εὗρε τὴν παγίδα του σὲ τέτοια χάλια...

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΝΑΩΝ

Πρὶν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐξετάσωμεν τὰς ἐσωτερικὰς διαιρέσεις, καὶ τοῦτο θά το κάμωμεν ἀργότερα, ἂς ρίψωμεν ἓν βλέμμα πρῶτον εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Θὰ παρετηρήσατε βεβαίως ὅτι ὅλαι αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι δὲν εἶνε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκτισμέναι, δὲν ἔχουν τὸ ἴδιον ἀρχιτεκτονικὸν σχῆμα, δὲν ἔχουν τὸν ἴδιον ρυθμόν, ὅπως λέγεται εἰς τὴν τέχνην.

Περὶ τῶν διαφόρων αὐτῶν ρυθμῶν θά σας ὁμιλήσω σήμερον. Οἱ κυριώτεροι εἶνε τρεῖς: Α') ὁ ρυθμὸς Βασιλικῆς, Β') ὁ Βυζαντινὸς καὶ Γ') ὁ Γοτθικός.

Ὁ ρυθμὸς Βασιλικῆς (ἢ ἀκριβέστερον ἡ Βασιλική, ὑπονοουμένου τοῦ στοᾶ ἢ οἰκία) εἶνε ὁ ἀρχαιότερος πάντων Βασιλικὴ καλεῖται μεγάλη καὶ ἐπιμήκης οἰκοδομή, τῆς ὁποίας ἡ ξυλίνη στέγη στηρίζεται ἐπὶ κιόνων. Κατὰ τὸν ρυθμὸν τοῦτον ἀνηγέρθησαν οἱ πρῶτοι χριστιανικοὶ ναοὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Οἱ ναοὶ οὗτοι εἶνε συνήθως διῃρημένοι εἰς τρία μέρη ἢ στοάς, τὸ μεσαῖον τῶν ὁποίων, ἡ κυρία λεγομένη στοά, εἶνε εὐρύτερον καὶ ὑψηλότερον ἀπὸ τὰ δύο ἄλλα παρακείμενα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται κλίτη, δηλαδὴ δευτερεύουσαι μικρότεραι στοαί. Ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀθήναις ναοὺς ρυθμοῦ βασιλικῆς εἶνε ὁ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου ναὸς τῶν Δυτικῶν, καὶ ὁ ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Εἰς τὴν Ἑπτάνησον αἱ περισσότεραι Ἐκκλησίαι εἶνε ἐπίσης Βασιλικαί. Καὶ ἐν γένει πᾶσα Ἐκκλησία ἐπιμήκης τετράπλευρος, μὲ στέγην ξυλίνην, στηριζομένην ἐπὶ κιόνων, δύναται νὰ ὀνομασθῇ Βασιλική.

Ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὁ οἰκοδομηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἦτο ρυθμοῦ βασιλικῆς. Ὅταν ἐκάη, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς ἀπεφάσισε νὰ τον ἀνοικοδομήσῃ μεγαλοπρεπέστερον καὶ εὐρύτερον· τότε δὲ ἀντὶ τῆς ξυλίνης στέγης, τὴν ὁποίαν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μετεχειρίζοντο εἰς τοὺς ναοὺς οἱ ἀρχιτέκτονες, διέταξε νὰ κατασκευάσουν θόλον παμμέγιστον ἀπὸ πλίνθους ὀπτὰς καὶ λίθους ἐλαφρούς. Ἡ μεταρρύθμισις αὐτὴ ἐγέννησε τὸν Βυζαντινὸν λεγόμενον ρυθμόν, κατὰ τὸν ὁποῖον σχεδιάζονται ἔκτοτε οἱ πλεῖστοι τῶν ὀρθοδόξων ναῶν. Χαρακτηριστικὸν

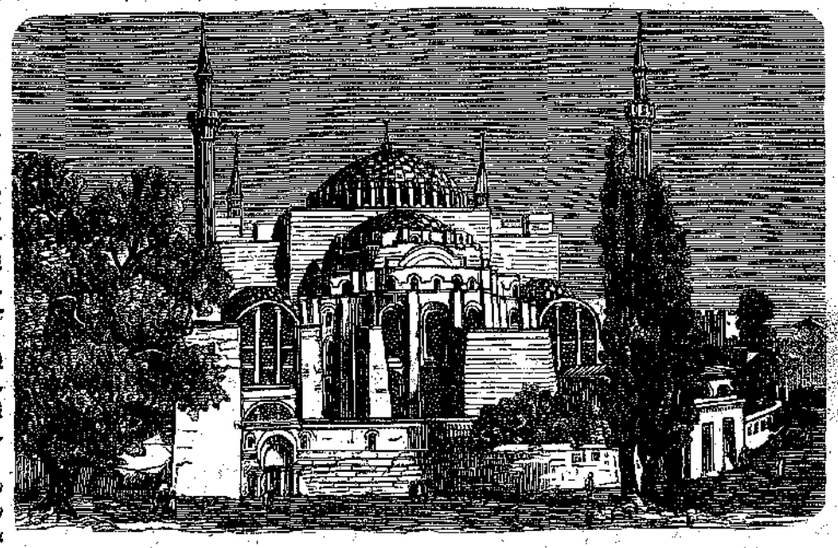

Ἡ Ἁγία Σοφία

τοῦ ρυθμοῦ τούτου εἶνε ὁ θόλος καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ ὁ τροῦλος, θολωτὸς πυργίσκος εἰς τὸ κέντρον τοῦ οἰκοδομήματος. Ἐν Ἀθήναις ἀρχαῖοι ναοὶ τοῦ βυζαντινοῦ ρυθμοῦ εἶνε ὁ ῥωσικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου, οἱ ἅγιοι Θεόδωροι, ἡ Καπνικαρέα κτλ, νεώτεροι δὲ ὁ Ναὸς τῆς Μητροπόλεως, τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσσης, τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Πευκακίων κτλ. Ἡ διαφορὰ εἶνε ὅτι οἱ νεώτεροι βυζαντινοὶ ναοὶ ἔχουν μικρότερον τὸν θόλον, διότι ἡ κατασκευὴ μεγάλων θόλων δὲν εἶνε εὔκολος· ὁ δὲ τροῦλοί των (καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μόνον τροῦλον ἔχουν,) εἶνε ὑψηλός, ἐν ᾧ οἱ παλαιοὶ τροῦλοι ὡς καὶ οἱ θόλοι ἦσαν μᾶλλον χαμηλοί.

Ὁ Γοτθικὸς ρυθμὸς λέγεται οὕτω διότι ἀνεπτύχθη παρὰ τοῖς Γότθοις, τοῖς ἀρχαίοις Γερμανοῖς, ἀπὸ τοῦ δεκάτου μ. Χ. αἰῶνος. Αἱ γοτθικοῦ ρυθμοῦ ἐκκλησίαι εἶνε συνήθως μεγάλαι καὶ ὑψηλαί, μὲ μεγάλα παράθυρα ἐκ χρωματιστῶν ὑάλων, καὶ μὲ κιονόκρανα φαν-

ταστικά, μὲ διαφόρους ἐσοχὰς καὶ ἐξοχὰς καὶ κοσμήματα λαξευτὰ ἐπὶ τῆς προσόψεως. Ἀλλ' ὅ,τι χαρακτηρίζει τὸν ρυθμὸν τοῦτον εἶνε ὁ εἰς ὁξὺ ἀπολήγων θόλος δηλαδὴ τὰ τόξα τῆς στέγης δὲν εἶνε κυκλοτερῆ, ὡς τὰ τῶν βυζαντινῶν ναῶν, ἀλλὰ συνενοῦνται καὶ ἀπολήγουσιν εἰς ὀξεῖαν γωνίαν. Ἐν Ἀθήναις ρυθμοῦ γοτθικοῦ (οὐχὶ ὅμως καθαροῦ) εἶνε ὁ ἀγγλικὸς ναὸς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων. Ἐν Εὐρώπῃ δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν μεγάλων καὶ περιφήμων ναῶν εἶνε ρυθμοῦ γοτθικοῦ.

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ρυθμοί, ὁ νεώτερος π: χ: ὁ συνδυάζων ἐλευθέρως τὸν βυζαντινὸν μὲ τὴν βασιλικήν· ὑπάρχουν δὲ καὶ ναοὶ ὅλως ἰδιόρρυθμοι, ὀκτάγωνοι ἐν σχήματι ἀστέρος, στρογγύλοι, σταυροειδεῖς (ὡς ἓν ὁ Ἀθήναις ἀνεγειρόμενος ναὸς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου κτλ).

Ἀλλ' οἱονδήποτε ρυθμόν, οἱονδήποτε σχῆμα καὶ ἂν ἔχῃ ὁ Ναός, μικρὸς ἢ μεγάλος, πλούσιος ἢ πτωχός, καλλιτεχνικὸς ἢ ἄτεχνος, μήπως δὲν εἶνε πάντοτε οἰκοδόμημα ἱερόν, ὡς τόπος προσευχῆς εὐπροσδέκτου, ὡς κατοικίαι τοῦ Θεοῦ; Ἀναγνώσατε, μικροί μου φίλοι, τὴν ἐπιγραφήν, ἡ ὁποία ὑπάρχει κεχαραγμένη ἄνωθεν τῆς θύρας τοῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως: «Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος! Οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἢ οἶκος Θεοῦ καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ.» Μήπως τὸ ῥητὸν τοῦτο δὲν ἁρμόζει νὰ χαραχθῇ ὁπουδήποτε λατρεύεται ὁ Θεὸς καὶ προσφέρεται ἡ ἀναίμακτος θυσία, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μικρὰ καὶ λησμονημένα ἐξοχικὰ παρεκκλήσια, τὰ ὁποῖα οὔτε σχέδιον ἔχουν, οὔτε πλοῦτον, οὔτε ρυθμόν; Οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοί, οἱ καταδιωκόμενοι καὶ ἀπειλούμενοι, πᾶν ἄλλο εἶχον ἢ τοὺς σημερινοὺς μεγαλοπρεπεῖς καὶ καλλιμαρμάρους ναούς. Ἔστηνον τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν εἰς κανὲν σπήλαιον καὶ ἐκεῖ, ἐν κρυφῷ καὶ παραβύστῳ, ἐτέλουν τὴν ἱερὰν λειτουργίαν· ἀλλὰ ποῖος εἰσερχόμενος μὲ πίστιν εἰς τὸν πρόχειρον καὶ ταπεινὸν ἐκεῖνον ναὸν δὲν θαυμάζει: Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος!

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΩΤΟΣ

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

[ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ]

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 69]

— Πενῆντα φράγκα! Εἶσαι βεβαία, Δέα, ὅτι θὰ ἔχωμεν πενῆντα φράγκα; εἶπεν ὁ καλλιτέχνης. Τότε θὰ εἰμπορέσω νὰ γοράσω μερικὰ χρώματα. Δὲν ἔχω πειὰ οὔτε θαλασσὶ χρῶμα, οὔτε καρμίνιον, καὶ μου χρειάζονται. Θέλω νὰ χρωματίσω μερικὰ ἀγαλματάκια καὶ μου λείπουν ἕνα σωρὸ πράγματα.

— Εἰμπορεῖτε νὰ γοράσετε, πατέρα. Θὰ πάγω νὰ σας ἀγοράσω αὔριο τὸ πρωΐ. Ὅ,τι σας χρειάζεται θὰ σάς το ἀγοράσω.

— Ἀλήθεια, παιδί μου; Τότε θὰ γοράσω τὴν ἔκδοσιν τοῦ Γελῶντος Ἀνθρώπου, ποὺ ἔκαμεν ὁ Ἀσσέτ. Ἔχει πολὺ ὡραῖες εἰκονογραφίες καὶ θὰ εἰμποροῦσα νὰ ἐμπνευσθῶ.

Ἡ ζωηρότης τῆς Δέας κατέπεσε διὰ μιᾶς καὶ διὰ φωνῆς ἀσθενοῦς μόλις ἐψιθύρισε:

— Φοβοῦμαι μήπως δὲν εἶνε πολὺ εὐθηνό. Θὰ ρωτήσω εἰς τὸ μεγάλο Βιβλιοπωλεῖο τῆς Βασιλικῆς ὁδοῦ. Εἶνε πολὺ χονδρὸ καὶ πολὺ εὔμορφο βιβλίο... πρέπει νὰ κοστίζῃ πολύ.

— Δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ περισσότερα ἀπὸ πενῆντα φράγκα, εἶπεν ὁ καλλιτέχνης, ὡσεὶ ὁμιλῶν καθ' ἑαυτόν.

— Ἀλλά, πατέρα, ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ μὲ κάποιον δισταγμὸν ἡ Δέα, ἂν ἐξοδεύσωμεν ὅλα τὰ χρήματα εἰς βιβλία, δὲν θὰ μας μείνῃ τίποτε διὰ νὰ πάρωμε ψωμί.

— Πενῆντα φράγκα! ἐπανέλαβεν ὁ καλλιτέχνης διὰ κλαυθμηρᾶς φωνῆς πενῆντα φράγκα! Πῶς ἤθελα νὰ ἔχω ἐκεῖνο τὸ βιβλίο!

— Ἔννοιά σας, πατέρα, θὰ το ἔχετε· θὰ γίνωμεν πλούσιοι. Ἀκοῦτε: ἐκεῖνος ὁ κύριος, ἐκεῖνος ὁ καλὸς κύριος, ποὺ ἀγόρασε τὸν Κουσσιμόδον, εἶνε καὶ αὐτὸς καλλιτέχνης· μόνον ἀντὶ νὰ κάμνῃ πρόσωπα ἀπὸ κερί, ὅπως σεῖς, αὐτὸς τὰ ζωγραφίζει. Κάμνει εἰκόνες καί μου εἶπε νὰ πάγω 'στὸ σπίτι του νὰ σταθῶ νὰ μὲ ζωγραφίσῃ.

— Νὰ σταθῇς νὰ σε ζωγραφίσῃ! νὰ ποζάρῃς! Ἀλλ' αὐτὸ δὲν γίνεται, Δέα ἀγαπητή μου! εἶπεν ὁ καλλιτέχνης μετὰ ζωηρότητος. Δὲν εἶσαι πολὺ δυνατὴ καὶ αὐτὸ ἀπαιτεῖ πολὺν κόπον.

— Καὶ θὰ με πληρώσῃ γι' αὐτό, ἐξηκολούθησε τὸ κοράσιον, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν ἀκρατήρησιν τοῦ πατρός του· καὶ τότε θὰ εἰμπορέσω νὰ σας ἀγοράσω ὅ,τι βιβλίο θέλετε

— Νέ, ἐψιθύρισεν ὁ γλύπτης· ναί, πραγματικῶς. Τότε θὰ εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ πάρωμεν τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἀσσέτ. Λοιπὸν ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, εἰμπορῆς νὰ πᾷς νὰ ποζάρῃς.

Ἡ Δέα ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν μὲ ἐλαφρὸν μειδίαμα.

— Ὁ καϊμένος ὁ πατέρας! ἐσκέφθη, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ τον κάμῃ ὅπως θέλῃ γιὰ ἕνα βιβλίο τοῦ Βίκτωρας Οὐγγώ.

Ἀλλά, ἐξηκολούθησε, μὲ ὕφος παρακλητικόν, θωπεύουσα μὲ τὰς μικρὰς της χεῖρας τὰς μακρὰς καὶ ἰσχνὰς χεῖρας τοῦ καλλιτέχνου· ἤθελα νὰ ἐπιτρέψετε εἰς ἐκεῖνον τὸν κύριον νὰ ἔλθῃ ἐδῶ καὶ νὰ ἰδῇ τὰ ὡραῖα συμπλέγματά σας. Ἴσως ἀγοράσῃ ἕνα δυὸ καὶ ἔτσι θὰ κερδίσωμεν διαμιᾶς πολὺ περισσότερα, ἀφ' ὅσα κερδίζομεν ἀπὸ τὰ μικρὰ ἀγάλματα. Πέτε μου, μπαμπάκα μου, θέλετε νὰ ἔλθῃ νὰ τα ἰδῇ;

— Νὰ ἔλθῃ ἐδῶ! νὰ ἔλθῃ 'ς αὐτὸ τὸ σπίτι! μέσα εἰς αὐτὴν τὴν τρώγλην, ποῦ ἐτάφηκα ζωντανός! Ξένος νὰ ἔλθῃ ἐδῶ! Νὰ ἰδῇ πόσον εἶμαι πτωχὸς καὶ ἐλεεινός! Τί λὲς ἐκεῖ, Δέα μου! Εἰς κανένα δὲν ἤνοιξα ἕως τώρα τὴν θύραν μου καὶ βέβαια δὲν θὰ την ἀνοίξω εἰς αὐτὸν τὸν ἄγνωστον!

Καὶ ὁ καλλιτέχνης ἐκύτταζε γύρῳ του ἀνήσυχος, ὡς νὰ ἐφοβεῖτο μήπως ἤθελε παρουσιασθῇ ἔξαφνα κανένας ξένος.

— Ἀφοῦ δὲν θέλετε, δὲν θὰ ἔλθῃ, πατέρα, ἀπήντησε τὸ κοράσιον μετὰ γλυκύτητος. Ἐγὼ θὰ του πάγω καὶ τὰ ἀγαλματάκιά σας καὶ τὰ συμπλέγματά σας καὶ ὅ,τι θέλετε. Θὰ τα κρατῶ μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ δὲν θὰ πάθουν τίποτε.

— Ναί, αὐτὸ μάλιστα· νὰ τα πάρῃς καὶ νὰ τού τα πᾷς. Τώρα θὰ ἐργασθῶ, γιατὶ ἔχω νὰ ποτελειώσω κάτι τι».

Καὶ μετὰ νευρικῆς σπουδῆς ἐδιόρθωσε τὴν λάμπαν του, ἐτοποθέτησεν ἐπ' αὐτῆς τὸ ἀλεξίφωτον, ἐπῆρε τὸν κηρὸν καὶ τὰ λεπτὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα τῷ ἐχρειάζοντο καὶ ἐκάθησε πρὸ τῆς τραπέζης του, ἀφοῦ προσήρμωσεν ἕνα φακὸν εἰς τὸν ὀφθαλμόν του. Ἦτο ἀνὴρ ὑψηλὸς καὶ ὡραῖος μεθ' ὅλην τὴν ἐκ τῆς ἀσθενείας ἐξάντλησιν. Τὰ χαρακτηριστικά του ἐμαρτύρουν εὐφυΐαν καὶ οἱ τρόποι του ἦσαν λεπτοὶ καὶ εὐγενεῖς. Ἐνῷ ἔπλαττε τὸν κηρόν του μετὰ τέχνης καὶ δεξιότητος, ἡ Δέα, ἐσκυμμένη ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸν ἔβλεπεν ἐργαζόμενον μετὰ χαρᾶς καὶ θαυμασμοῦ.

Ἦτο ἤδη νύξ. Τὸ κοράσιον ἔκλεισε τὰ παραθυροφύλλα ἀθορύβως· κατόπιν εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πατρός του, τῷ ἑτοίμασε τὴν κλίνην του, ἤπλωσε τὴν κουνουπιέραν, ἔθεσε φιάλην ὕδατος ἐπὶ μικροῦ τραπεζίου καὶ ἐν γένει ἔκαμεν ὅλας τὰς προετοιμασίας διὰ τὸν νυκτερινὸν ὕπνον.

— Ὁ καϊμένος ὁ πατέρας, ἐσκέπτετο, ἐνῷ ἐπηγαινοήρχετο εἰς τὸ δωμάτιον ὡς ἀληθὴς οἰκοκυρά, ἐλπίζω ἀπόψε νὰ κοιμηθῇ λιγάκι καλλίτερα· δὲν θὰ τον ἀκούσω νὰ βογγᾷ καὶ νὰ κερκατῇ ὅπως χθές. Πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ του πάρω τὰ βιβλία ποὺ θέλει. Θὰ χαρῇ πολύ, πολύ.

Κατόπιν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἐκαληνύκτισε τὸν πατέρα της, τὸν ἠσπάσθη καὶ τῷ εἶπε μὲ ὕφος ἀνήσυχον

— Νὰ μὴ ἀγρυπνήσετε πολύ, πατέρα μου, σᾶς παρακαλῶ. Αὐτὸ σας βλάπτει. Νὰ πᾶτε νὰ κοιμηθῆτε.

— Εἶσαι καλὸ κορίτσι, Δέα, εἶπεν ὁ

καλλιτέχνης ἀφηρημένος, ἀλλὰ μολοντοῦτο ἀποδίδων τὰς θωπείας εἰς τὴν θυγατέρα του. Εἶσαι καλὸ κορίτσι. Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς καὶ μὴ ἀνησυχῇς γιὰ μένα. Τώρα πρέπει νὰ ἐργασθῶ· ἀργότερα ἴσως κοιμηθῶ.

Μετὰ τινας ὥρας, ἐνῷ ἡ Δέα πρὸ πολλοῦ ἐκοιμᾶτο τὸν εἰρηνικὸν ὕπνον τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὁ πατήρ της εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον σιγὰ-σιγά, ἔρριψε βλέμμα τρυφερὸν ἐπὶ τοῦ μικροῦ της ἀγγελικοῦ προσώπου, ἐκύτταξε συμπαθῶς καὶ τὸν Χόμον, ὁ ὁποῖος ἐκοιμᾶτο παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης. Εἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἰδικόν του δωμάτιον, ἔλαβε τὸν πῖλόν του — πῖλον ὑποπράσινον ἐκ τῆς πολυκαιρίας, μὲ πλατὺ πένθος, — καὶ ἀνοίξας ἀθορύβως τὴν θύραν, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδόν, τὴν λουσμένην ἀπὸ τὸ γλυκὺ φέγγος τῆς σελήνης. Ποῦ νὰ ἐπήγαινεν ἀρά γε;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.'

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡ-ΙΩΣΗΦ

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν, ἐξυπνήσας ὁ Φίλιππος δροσερὸς καὶ ῥοδινός, μετὰ τὸν μακρὸν ὕπνον τῆς νυκτός, μετέβη ἐν σπουδῇ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Πάτερ Ἰωσήφ. Εὗρε τὸν ἀγαθὸν ἱερέα καθήμενον πρὸ τῶν βιβλίων του, ἀφοῦ εἶχεν ἤδη πίῃ τὸν καφέν του μὲ τὸ γάλα. Τὸ φλυτζάνιον κενὸν εὑρίσκετο ἀκόμη ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ἡ θεία Ἀντωνία μοῦ ἔλεγε πῶς δὲν θὰ προφθάσω. Δὲν ἐξύπνησα σήμερον ἐνωρίς, εἶπεν εἰσερχόμενος.

— Ὄχι, παιδί μου, ἔρχεσαι 'στὴν ὥρα σου· τὸ ὡρολόγι μόλις ἐκτύπησεν ἕξη, ἀπήντησεν ὁ Πάτερ-Ἰωσήφ, κλείων τὸ βιβλίον του μὲ προθυμίαν. Χαίρω πολὺ που εἶσαι ἀκριβής, διότι ἡ Αὐτοῦ Πανιερότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, μοῦ ἐμήνυσε νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπεῖον εἰς τὰς ἐννέα. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ κοιμηθῶ ὅλη τὴ νύκτα συλλογιζόμενος τί νὰ με θέλῃ. Σηκώθηκα πρὶν νὰ φέξῃ, καὶ εἶδα καὶ ἔπαθα ὡς που νὰ μου φέρῃ τὸν καφέ μου ἐκεῖνος ὁ μικρὸς τεμπέλης, ὁ Ζένος.

Ἐνῷ ὁ Πάτερ-Ἰωσὴφ ὡμίλει, ἡ φωνή του, ἡ συνήθως τόσον ταπεινὴ καὶ ἤρεμος, ὑψώθη μὲ κάποιαν ζωηρότητα. Ἐξ ἄλλου ὁ Φίλιππος ἤρεύνα μὲ τὸ βλέμμα τὸ μικρὸν δωμάτιον, ὡς ἂν ἐζήτει κάτι τι. Ἐπὶ τέλους, μὴ βλέπων ὅ,τι ἤλπιζε νὰ ἴδῃ, ἠρώτησε μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον:

— Ποῦ εἶνε, πάτερ Ἰωσήφ; Ποῦ εἶνε τὰ ἄσπρα ποντίκια; Σήμερα δὲν τα βλέπω.

— Τὰ παιδιά μου; εἶπεν ὁ ἱερεύς. Ἀλ σήμερα τὸ πρωΐ ἦσαν τόσον ἄτακτα, τόσον ἀπειθῆ, ποὺ ἀναγκάσθηκα νὰ τα βάλω φυλακή. Ἡ Μπαμπακοῦ ἐκυλίσθηκε 'στὴ σκόνη τῶν βιβλίων μου καὶ ἡ Χιονοῦ ἐλερώθηκε μὲ καφέ. Ἀντὶ νὰ πάρῃ εὔμορφα - εὔμορφα μὲ τὰ ποδαράκια της, ὅπως κάμνει πάντα, τὴ ζάχαρί της, ἐμβῆκε ὅλη πλάτς πλοῦτς μέσα 'στὸ φλυζάνι, φαντάσου, καὶ ἐβγῆκε ἀπὸ 'κεῖ μὲ τὴν ἄσπρη της γουνίτσα καταλερωμένη, καταμουσκευμένη! Ἀκοῦς ἐκεῖ! Ἔβλεπάν πως εἶχα δουλειά, τὰ κακότροπα πλασματάκια, καὶ ἐνόμιζάν πως θὰ τἀφήσω ἔτσι, νὰ κάμνουν ὅ,τι τους καπνίσῃ. Ἀκοῦς ἐκεῖ!

— Μὰ ποῦ εἶνε, πάτερ Ἰωσήφ; Δὲν μπορῶ νὰ τα ἰδῶ μιὰ στιγμή, πρὶν ἀπὸ τὸ μάθημα; ἠρώτησεν ὁ Φίλιππος παρακλητικῶς.

— Τὰ ἔκλεισα 'στὸ μπυφέ. Ὅταν εἶνε ἄτακτα, τὰ τιμωρῶ μὲ τὸ σκοτάδι τῆς φυλακῆς. Νὰ σε 'πῶ ὅμως τὴν ἀλήθεια; μοῦ φαίνεται ὅτι ἐν μέρει πταίω καὶ ἐγὼ διὰ τὴν κακήν των διαγωγήν· καὶ δὲν θέλω νὰ ὑποφέρουν τὰ καϊμένα τὰ ζῷα, ὅταν ἐγὼ εἶμαι ἔνοχος.

Καὶ κύψας ὁ Πάτερ Ἰωσὴφ ἐψιθύρισεν εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ Φιλίππου σιγὰ-σιγά:

— Δὲν θέλω νὰ το μάθῃ κανεὶς ἄλλος ἀπὸ σένα, ἀλλὰ θὰ σού το 'πῶ: Τὰ ἔμαθα, παιδί μου, νὰ χορεύουν.

— Τὰ ἐμάθατε νὰ χορεύουν! Ὦ, πάτερ Ἰωσήφ, ἀνέκραξεν ὁ Φίλιππος, τί ὡραῖα ποὺ θὰ εἶνε! Σᾶς παρακαλῶ, βάλετέ τα νὰ χορέψουν, νὰ τα ἰδῶ!

— Ὄχι, ὄχι, αὐτὸ δὲν γίνεται, παιδί μου, δὲν εἶνε δυνατόν.

Καὶ ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς περιέβλεψεν ἀνησύχως.

— Δὲν εἰμποροῦν νὰ χορεύσουν χωρὶς μουσικήν, ἐξηκολούθησε, καὶ ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ νὰ παίξω φλάουτο τὴν ἡμέραν, μὲ ἀνοικτὰ παράθυρα.

— Ξεύρετε φλάουτο, πάτερ Ἰωσήφ! ἀνέκραξεν ὁ Φίλιππος πλήρης χαρᾶς. Πῶς ἤθελα νὰ ἰδῶ νὰ χορεύουν ἐνῷ σεῖς θὰ παίζετε φλάουτο!

— Ναί, εἶνε πολὺ διασκεδαστικόν. Νὰ ἤξευρες πῶς εὐχαριστοῦμαι ὅταν τοὺς παίζω καὶ χορεύουν! Μοῦ φαίνεται ὅτι γίνομαι πάλι παιδὶ σὰν καὶ σένα καὶ ἐπιστρέφω εἰς τὸ σχολεῖον· γιατὶ ἐκεῖ ἔμαθα νὰ παίζω φλάουτο.

— Ἀλήθεια! εἶπεν ὁ Φίλιππος μὲ τόνον βαθυτάτου θαυμασμοῦ.

— Ναί, ἀλλ' ἅμα ἔβαλα τὰ ράσα, τὸ ἄφησα.

— Καὶ γιατὶ τἀφήσατε;

— Διότι, παιδί μου, ἀνελάμβανα ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ μου ἄφιναν καιρὸν δι' ἀσχολίας που δὲν θὰ εἶχαν ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὴν διασκέδασίν μου. Ἀγαποῦσα τὴν μουσικὴν καὶ την ἀγαποῦσα τόσῳ πολύ, ὥστε, ἂν δὲν την ἄφινα, ὑπῆρχε φόβος νὰ ἐξοδεύω δι' αὐτὴν πολὺν καιρὸν, τὸν καιρὸν που ἠμποροῦσα νὰ χρησιμοποιήσω ἀλλέως πρὸς τὸ καλὸν τῶν ἄλλων. Ἐννοεῖς;

— Ναί, ἐψιθύρισεν ὁ Φίλιππος, ὅμως....

— Ἀπὸ πολλὰ χρόνια τὸ φλάουτό μου ἔμεινε κλεισμένο 'στὴ θήκη του, χωρὶς νὰ το βγάλω ποτέ. Τώρα εἶμαι γέρων· ἡ ζωή μου κατ' ἀνάγκην ἔγινε πλέον ἥσυχη· ἐδῶ μοῦ μένει ἀρκετὸς καιρὸς ἐλεύθερος. Ἐξανάπτασα λοιπὸν τὸ φλάουτό μου. Σοῦ το ἐξομολογοῦμαι, παιδί μου, μὲ ἐντροπήν μου — ἐξηκολούθησεν ὁ γηραιὸς ἱερεὺς ἐν ᾧ ἐλαφρὸν ἐρύθημα διεχύνετο ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ καὶ ἰσχνοῦ του προσώπου — σοῦ ἐξομολογοῦμαι μὲ ἐντροπήν μου ὅτι τὸ ἐξανάπτασα μὲ πολὺ πολὺ μεγάλην εὐχαρίστησιν. Ἀγαπῶ τὴν μουσικὴν περισσότερον παρά ποτε. Καὶ τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ἐνθυμοῦμαι ὅλους τοὺς παλαιοὺς σκοποὺς που ἤξευρα ὅταν ἤμουν δεκαπέντε ἐτῶν, καὶ δι' αὐτὸ ἠμπόρεσα νὰ μάθω τὰ παιδιά μου νὰ χορεύουν. Εἶσαι καλὸ παιδί, ἔξυπνο μὲ καλὰ αἰσθήματα, δὲν θὰ ἐπαναλάβῃς εἰς κανένα ὅ,τι σοῦ εἶπα. Θὰ σου 'πῶ μάλιστα καὶ ἕνα ἄλλο· φοβοῦμαι μήπως ὁ Πανιερώτατος ἔμαθε τίποτε... καὶ με προσκαλεῖ γιὰ νὰ μου κάμῃ παρατηρήσεις. Γι' αὐτὸ δὲν ἐκοιμήθηκα ἀπόψε. Τί νὰ του 'πῶ πῶς νὰ δικαιολογηθῶ.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Στὴν ξενιτειὰ φτωχοὶ παραδαρμένοι
ἀράδα 'στὰ κρεββάτια κοιμισμένοι
γυναῖκες, ἄνδρες καὶ παιδιὰ μικρά!

Ὄψεις χλωμές, βαθουλωμένα μάτια
σοῦ σχίζουν τὴν καρδιά σου σὲ κομ-
[μάτια
καὶ δάκρυα σοῦ φέρνουνε πικρά.

Ἐδῶ πεθαίνει κάποιος καὶ βογγάει,
ἡ ἀδελφὴ προσεύχεται 'στὸ πλάϊ
κ' ἐκεῖθε νοιώθω ἀναπνοὴ βαρειά,

Κι' ἀπὸ 'ψηλὰ μονάχα ἡ κανδήλα
σκορπάει μυστικὴ ἀνατριχίλα,
μοιράζει θεϊκὴ παρηγοριά.

ΦΑΚ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Εἶνε ἀρετὴ νὰ εἶνε κανεὶς ὑπερήφανος, ἀλλ' εἶνε ἐλάττωμα νὰ το δεικνύῃ.

Καλὴ πρᾶξις, γινομένη μὲ τὴν ἐλπίδα ἀνταποδόσεως, δὲν ἔχει πλέον ἀξίαν.

Πρέπει νὰ εἶνε τις ἄξιος ἐπαίνων, ἀλλὰ νὰ τους ἀποφεύγῃ.

Νὰ κάμνῃ κανεὶς κακόν, ἢ νὰ μὴν κάμνῃ τίποτε, εἶνε σχεδὸν τὸ ἴδιον.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ἤτοι μονόλογοι διάλογοι καὶ δραμάτια

δι' ἑορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν

Ἐκδοθήσεται περὶ τὰ μέσα Ἀπριλίου ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων».

Τιμᾶται: Διὰ τοὺς πρὸ τῆς ἐκδόσεώς του ἐγγραφησομένους συνδρομητὰς φρ. 1, 50.

Διὰ τοὺς μετὰ τὴν [illegible]σιν ἀγοραστὰς φρ. 2.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Κώστα, γιατί, παιδί μου, δὲν πλένεις ταυτιά σου;

— Γιὰ νὰ τα συχαίνεται καὶ νὰ μή μού τα τραβᾷ ὁ Δάσκαλος, μητέρα!

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Δάφνης

* * *

Τῆς μικρᾶς Τιτίκας τῆς ἐπόνεσαν τὰ μάτια.

— Ἔ, πῶς εἶνε τώρα τὰ μάτια σου, Τιτίκα μου; τὴν ἐρωτᾷ μία φίλη τῆς μητρός της.

— Ὁ κ[illegible]ρός, κυρία, μου εἶπε ὅτι ἄρχισα νὰ βλέπω καλλίτερα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδος Καλλιτεχνίδος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἐλησμόνησες νὰ σημειώσῃς καὶ τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, *Θαυμαστὰ τῶν Ὡραίων Τεχνῶν*. Νὰ μου φιλήσῃς τὸν μικρὸν Εὐάγγελον, ὁ ὁποῖος τώρα διασκεδάζει μὲ τὰς εἰκόνας σου· ἀργότερα βέβαια, ἅμα μεγαλώσῃ ἀρκετά, θὰ διασκεδάζῃ καὶ μὲ τὰ διηγήματά μου. Δὲν εἶνε ἔτσι;

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Ἀνδροθέσε*. Τὰς ἀπορίας σου λύει τὸ προηγούμενον φυλλάδιον. Σὲ ἀσπάζομαι καθὼς καὶ τὸν *Κοραῆν*.

Δι' οὐδενὸς τὴν καταστροφὴν πρέπει νὰ χαίρεται κανείς, *Ἡρωϊκὴ Πάργα*! Ἐπὶ τέλους δὲν εἰμπορῶ νὰ ἐννοήσω τί ὠφελήθης σὺ ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τόσων χιλιάδων ἀνθρώπων, ὥστε νὰ χαίρῃς τόσον πολύ. Φοβοῦμαι μήπως παρεξηγεῖς τὸν ἑαυτόν σου· ἂν ἐξετάσῃς καλὰ τὸ βάθος τῆς καρδίας σου δὲν θὰ εὕρῃς χαράν, ὄχι! — Ἀλήθεια λοιπὸν πηγαίνεις εἰς τὸ κυνήγι τακτικά; Τί κρῖμα νὰ μή σ' ἔχω πιὸ κοντά· θὰ μου ἔστελνες βέβαια κανένα λαγών.

Περιμένω λοιπὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, ἀγαπητὲ Χρῆστε Λαδᾶ, νέε μου φίλε.

Λοιπόν, *Ἀττικὲ Οὐρανέ*, αὐτὸ ἂς εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου. Ἀλλὰ καὶ σὺ δὲν γράφεις εἰς χωριστὸν φύλλον τὰς λύσεις σου. Διατί παιδί μου; Δὲν εἰξεύρεις ὅτι αὐτὸ μοῦ φέρει πολλὴν δυσκολίαν; Νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω διὰ νὰ τὸ μάθουν μιὰ καὶ καλὴ ὅλοι μου οἱ φίλοι: Ἀλλοῦ φυλάττω τὰς ἐπιστολάς, ἀλλοῦ τὰς λύσεις, ἀλλοῦ τὰς Πνευματικὰς ἀσκήσεις, ἀλλοῦ τὰ Παιδικὰ Πνεύματα. Τώρα, ὅταν τὸ ἴδιον φύλλον χάρτου περιέχει ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, ποῦ νὰ τὸ κατατάξω; Εἰς τὰς λύσεις; Τότε δὲν θ' ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐπιστολήν. Εἰς τὰς ἐπιστολάς; Τότε δὲν θὰ λάβω ὑπ' ὄψει μου τὰς λύσεις. Δι' αὐτὸ λοιπὸν σας λέγω καὶ σας ξαναλέγω ὅτι: *Κάθε τί πρέπει νὰ γράφεται εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου*. Καὶ ἐλπίζω ὅτι αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ τελευταία φορὰ ποὺ τὸ λέγω δι' ὅλους.

Λαμπρὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Μαραθώνιε Δρόμε*. Εὔχομαι νὰ σε χαιρετίσω μίαν ἡμέραν νικητὴν τοῦ Μαραθωνείου Δρόμου. Μὴ νομίσῃς ὅτι εἶνε ἀνάγκη δι' αὐτὸ ν' ἀγωνισθῆς εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας. Ὄχι! Ἡ ζωὴ μήπως δὲν εἶνε ἀγών; Μήπως δὲν πρέπει τις ν' ἀγωνισθῇ, νὰ κοπιάσῃ, νὰ μελετήσῃ, νὰ ἐργασθῇ, διὰ ν' ἀναδειχθῇ μίαν ἡμέραν ἄξιος τοῦ στεφάνου τῆς νίκης; — Ἔλαβα ὅ,τι μοῦ ἔστειλες.

Λυποῦμαι πολύ, ἀγαπητὲ Ἰωάννη Δημητρίου, ποῦ δὲν ἔχω νὰ σοῦ στείλω γραμματόσημα. Μου τὰ πέρνει ὅλα ὁ Ἀνανίας καὶ αἱ ἀδελφαί του. Περιμένω τὴν φωτογραφίαν σου.

Ἀγαπητὴ *Ἑλικωνιὰς Παρθένος*, ὁ κύριος ἐκεῖνος ἠθέλησε βέβαια νὰ σε πειράξῃ. Ἐκτὸς ἐμοῦ κανεὶς ἄλλος δὲν ἀναγνώσκει τὰς ἐπιστολάς σου, οὔτε τῆς ἀδελφῆς σου, οὔτε κανενὸς ἢ καμμιᾶς ἐκ τῶν μικρῶν μου φίλων.—Κοσμήσασα τὸν τάφον τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου διὰ στεφάνου τὸ Ψυχοσάββατον, ἔκαμες πολὺ εὐγενῆ πρᾶξιν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶσαι ἀξία θερμῶν συγχαρητηρίων.

Ἀγαπητή μου *Ἀεθαλὶς Μυρσίνη*, (εὔμορφον ψευδώνυμον δὲν σου ἐδιάλεξα;) ἡ «Πριγκήπισσα Ροζάλδα» ἐμπεριέχεται εἰς τὸν τόμον τοῦ 1894 ὅπου καὶ τὰ «Παθήματα τοῦ Γιανάκη Σωπκάρ». Ὁ τόμος τιμᾶται δρ. 7.

Ἡ *Μάρθα*, ὁ Ἀνανίας, αἱ ἀδελφαί του καὶ ἡ γάτα μου Πίσσα σε ἀντασπάζονται, *Καλὲ μου Γέστον*, συγκεκινημένοι ὅλοι ποῦ τους ἐνθυμήθεις.

Ἡ ἐκτενής σου ἐπιστολή, ἀγαπητὲ *Χριστοφόρε Κολόμβε*, πολὺ με εὐχαρίστησε μὲ τὰς ὡραίας της ἐκφράσεις καὶ τὰς περιέργους πληροφορίας. Πῶς ἤθελα νὰ μου ἔγραφες συχνότερα! Εἰπὲ εἰς τὴν *Εὐπλόκαμον Ἀθηνᾶν* ὅτι περιμένω ἀνυπομόνως νὰ γίνῃ καλὰ καὶ νὰ μου γράψῃ. Τώρα πλέον δὲν ἔχει καιρὸν νὰ στείλῃ ἐργόχειρον διὰ τὴν ἀγορὰν ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου, διότι ἔγινε πλέον.

Καὶ ἐγὼ ἤμουν βεβαία, *Δέα* (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον ἐπροτίμησα), ὅτι δὲν μ' ἐλησμόνησες, ἀλλ' ὅτι κάτι ἄλλο θὰ συνέβαινε ποῦ δὲν μου ἔγραψες τόσον καιρόν. Νομίζω ὅμως ὅτι, ἂν θέλῃς, θὰ εὑρίσκῃς εἰς τὸ ἑξῆς ὀλίγον καιρόν, ὅσον πολλὰ καὶ ἂν εἶνε τὰ μαθήματά σου, διὰ νὰ μου παρέχῃς τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ἐπιστολῶν σου. Ἔλαβα ὅ,τι μοῦ ἔστειλες.

Παιδικὸν πνεῦμα, πνευματικὰς ἀσκήσεις, ἐπιστολήν, ὅλα ὁ μικρός μου φίλος *Ἐρευνητὴς* τὰ ἔγραψε πάλιν εἰς τὸ ἴδιον χαρτί. Τί νὰ τοῦ κάμῳ τώρα: Εἰς τὴν ἐπιστολήν του δὲν ἀπαντῶ, τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις δὲν τας λαμβάνω ὑπ' ὄψιν καὶ φιλάττω τὸ χαρτί του εἰς τὸν φάκελον τῶν *Παιδικῶν Πνευμάτων*, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκλέγω ἑκάστοτε τὰ καλλίτερα καὶ ἄξια δημοσιεύσεως. Μὰ πῆτέ μου, τί ἠμποροῦσα νὰ κάμω: Μήπως ἠμποροῦσα νὰ κόψω εἰς τρία κομμάτια τὸ χαρτί του, γραμμένον μάλιστα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη;

Νὰ μου γράφῃς λοιπὸν τακτικά, *Χρυσάετε*, καὶ νὰ μου στέλλῃς ὅ,τι μοῦ ὑπόσχεσαι. Εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ψευδωνύμου σου;

Μὲ πολλήν μου εὐχαρίστησιν ἀνέγνωσα τὴν ἐκτενῆ καὶ ὡραίαν ἐπιστολήν σου, *Ρωμαῖε Κικέρων*. Ξεύρεις ὅτι γράφεις πολὺ πολὺ εὔμορφα; Φαίνεται ὅτι ὁ Θεὸς σ' ἐπροίκισε μὲ πολὺ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ ἔχεις τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κοπιάσῃς, νὰ μελετήσῃς, νὰ τὸ καλλιεργήσῃς ὅπως τοῦ ἀξίζει. Εὐχαρίστως θὰ εἴπω εἰς τοὺς μικρούς μου φίλους ὅτι ἱδρύθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Σχολείου τοῦ κ. Διαλησμᾶ «*Παιδαγωγικὸς Σύλλογος τοῦ Σωτῆρος*» σκοπὸν ἔχων τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν διάπλασιν τῶν μελῶν του καὶ ὅτι εἶνε δεκτοὶ ὡς μέλη καὶ ἄλλων Σχολείων μαθηταί. Τὸ ἀκούετε λοιπόν, μικροί μου φίλοι, τί μου γράφει ὁ *Ρωμαῖος Κικέρων*; Ἡ εἴδησις δὲν εἶνε σπουδαιοτάτη;

Ἀπὸ *ἕνα γλυκὸ φιλάκι* στέλλει ἡ *Διάπλασις* εἰς τοὺς φίλους τῆς *Φοίβου Ἀπόλλωνα*, τοῦ ὁποίου περιμένει τὰ *πλείστερα*,—*Ὀδυσσεῦ Κεφάλωνα*, ὁ ὁποῖος ἔμαθε ὅτι ὁ «Καῖσαρ Κασκαμπέλ» εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ καλλίτερα μυθιστορήματα τοῦ Βέρν (ἄλλως πῶς θὰ τὸ ἐδημοσίευεν ἡ «Διάπλασις»),—Δ. Βέρνον, ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τῆς *Ἡρωϊκῆς Πάργας*,— *Κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ*, *Γενναῖον Λαγών*, κλπ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι 15 Ἀπριλίου.

134. Λεξιγρίφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτον μου,
γλυκὺ τὸ δευτερόν μου,
Γράμμα πάλιν τὸ τρίτον μου,
ἄνθος τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τέκνου τῶν Δεσῶν.

135. Συλλαβόγριφος.

Γράμματα τρία ἐὰν συνδέσῃς,
Εὐρώπης κράτος θὰ ποτελέσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Θρασυβούλου Θ. Ζωτοπούλου.

136. Στοιχειόγριφος.

Σβύσε ρῶ καὶ γράψε μῦ
Καὶ θὰ δῆς εἰς τὴ στιγμὴ
Κόρη φύσιν μεταβάλλει
Καὶ στολίζει τὸ κεφάλι

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χαλασμοῦ Κύπρου.

137. Λογοπαίγνιον.

Διατί Διονύσιος ὁ Ἀρχισπαγέτης ἠδύνατο νὰ καυχηθῇ ὅτι εἶχε τὴν Ἀφροδίτην ἀδελφήν του;

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀρχιμήδους τοῦ Μαθηματικοῦ.

138. Σταυρός.

Διὰ τῶν γραμμάτων ΗΙΝΟΟΡΣΣΤ σχημάτισον σταυρὸν ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ὀνόματος πτηνοῦ καὶ νήσου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιναύαρχου Θεμιστοκλέους

139-144 Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ καταλλήλου συναρμολογήσεως τῶν κάτωθι εἴκοσι συλλαβῶν σχημάτισον τὰ ὀνόματα ἓξ πόλεων τῆς Εὐρώπης.

Α–βα–βε–βων–γνη–κι–λα–λεν–λι–λι–μεσ–μι–νη–νον–νον–ρο–σα–ση–τι–τι.

Ἐστάλη ὑπὸ Πέτρου Μ. Σχίμφλε.

145—148. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ δύο γραμμάτων, πάντοτε τῶν αὐτῶν, εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων σχημάτισον ἄλλας τόσας λέξεις:

Ἀρχῶ, ἐμός, οἶκος, Ρία.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἠπείρου

149. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα πρωτευούσης.

1, Νῆσος τῆς Τουρκίας. 2, Ἀρχαῖος βασιλεύς. 3, Ποταμὸς τῆς Αἰγύπτου. 4, Βασιλεὺς τῆς Περσίας. 5, Ἄνθος. 6, Αὐτοκράτωρ Ρωμαῖος. 7, Ζῷον τετράποδον. 8, Ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φοίβου Ἀπόλλωνος

150. Συλλαβικὴ ἀκροστιχίς.

Αἱ ἀρχικαὶ συλλαβαὶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα πτηνοῦ.

1, Μία ἐκ τῶν Νυμφῶν. 2, Κρητὴς τοῦ Ἅδου. 3, Ποταμὸς τῆς Ἰλλυρίας. 4, Ὄρος τῆς Θεσσαλίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαραθωνίου Δρόμου

151. Ἐλλιποσύμφωνον.

(αι–αο–υο–ευ–η–υο–ιαυ–ιοι–ε–ω–υο–ιω–αοα–ο–εα–εο,–εω–ι–ω υο–εω–αοα–ο–εα–ιο.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δουρείου Ἵππου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς 20. Ἰανουαρίου 1896

32 Πυρετὸς (πῦρ, ἔτος). — **33**. Ὁδός, δός. — **34**. Ἑκάτη, Ἑκάδη. —

35. Θ Ρ Ι Ξ. — **36-38**. 1, Λέων.
Ρ Ι Σ 2, Γαλῆ. 3, Ἄλκη.
Ι Σ —**39-40**. 1, *Ναῦς*,
Ξ νοῦς, ποῦς, παῖς,

Πάρις, Πάρος, Πάρον, *πάρων*. 2, *Ρόῖκος*, ράκος, λάκκος, λάρος, Πάρος, Πόρος, πόσος, νόσος, *Νέσσος*. — **41**. Παππεπίπαππος. **42-47**. 1, Δουδλένον. 2, Κίεβον. 3, Λάρισσα. 4, Μόναχον. 5, Ναύπλιον. 6, Πορτσμούθη. —**48**.

Τῶν τέκνων σου αἱ ἀρεταὶ καὶ ἡ φιλοπατρία πάλαι ποτε σ' ἐδόξασαν, Πατρίς μου σεβασμία! Αὐτὰς λοιπὸν ἂς ἀσπασθῶ ὡς τέκνον γνήσιόν σου καὶ ἂς προσφέρω πρόθυμος τὰ πᾶν εἰς τὸν βωμόν σου.

49. ΣΠΑΡΤΗ, ΜΑΛΕΑΣ 1), ΣΜάραγδος. 2, ΠΑυσανίας. 3, ΑΛιάκρων. 4, ΡΕα. 5, ΤΑρας. 6, ΗΣίοδος). — **50**. Ἡ ἀλαζονεία εἶνε ἐλάττωμα τῶν ἀνοήτων καὶ ἐλαφροκεφάλων.